

T.C.

GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/62984-
62998

Sayı : 54045643/610 1907
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

12/5/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27/03/2015 tarih ve 43452547-120.07-221862 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Kütahya Milletvekili İdris BAL'a ait 7/62984, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/62985, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/62986, 7/62987, 7/62988, Antalya Milletvekili Mehmet GÜNAL'a ait 7/62989, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/62990, 7/62991, 7/62992, 7/62993, 7/62994, 7/62995, 7/62996, 7/62997, 7/62998 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin cevabi görüşler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

Ek : Cevabi görüşler 7/62984, 7/62985, 7/62986,
7/62987, 7/62988, 7/62989, 7/62990 7/62991, 7/62992,
7/62993, 7/62994, 7/62995, 7/62996, 7/62997, 7/62998
(19 sayfa)

7/62984

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : İdris BAL
Esas No : 7/62984
Kütahya Milletvekili

Türkiye'de, Tarımsal Araştırma Genel Müdürlüğü'ne (TAGEM) bağlı Enstitülerin tarımsal Ar-Ge faaliyetleri sonucunda, Tarımsal İşletmeler Genel Müdürlüğü'ne (TİGEM) ait çiftliklerde tohum üretilip, ucuz fiyatlarla ve zamanında üreticiye ulaştırma şeklinde işleyen kamusal tohumculuk sistemi "demode" ilan ediliyor; devlet olmazsa olmaz bir yaşamsal alandan daha çekilerek, yerli yatırımcılar da göz ardı edilerek, yabancı şirketler ile onların yerli uzantılarına yeni kâr alanları oluşturulmakla birlikte genetiği oynanmış ithal tohumların ülkemizde yaygın bir şekilde kullanılması ile beraber kalıtsal hastalıkların arttığı gözlemlenmektedir. Buna göre;

SORU 1) Türkiye'ye ithal edilen tohumların yüzde kaç hibrit tohumdur?

SORU 2) Bu tohumların yüzde kaç yabancı menşelidir?

SORU 3) Bu hibrit tohumların genetiği ile oynanmış mıdır?

SORU 4) Bu hibrit tohumlardan mahsul alındıktan sonra, üzerinden tohum alındığında neden ikinciye mahsul vermemektedir?

SORU 5) Türkiye'de onlarca ziraat mühendisi, binlerce girişimci var iken, neden türk çiftçisi ithal tohumlara mahkûm bırakılmaktadır?

SORU 6) Türkiye'de kanserli hasta sayısının hibrit tohumlarla bağlantısı var mıdır?

SORU 7) İç piyasaya sürülen yabancı hibrit tohumlarına karşı neden önlem alınmamaktadır?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7) Dış ticarete ilişkin veriler düzenli olarak TÜİK tarafından kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

Genetiği Değiştirilmiş Organizmalı (GDO) ürünlerle ilgili düzenlemeler, 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu çerçevesinde düzenlenmiş olup, bu Kanun'un 5. maddesine göre, Ülkemizde genetiği değiştirilmiş bitki ve hayvanların üretimi yasaktır. Bu nedenle, Tohumculuk Kanunu ve ikincil mevzuatında, Ülkemizde GDO çeşitlerine ait tohumlukların üretimine ve ticaretine müsaade edilmemektedir.

Ülkemizdeki tohumculuk faaliyetleri, 31.10.2006 tarih ve 5553 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tohumculuk Kanunu çerçevesinde yürütülmektedir.

Bakanlığımız tohumculuk sektörünün uluslararası rekabete uygun bir şekilde gelişmesini sağlamak, yurt içi tohum üretiminin yetersiz olduğu türlerde üretimi arttırmak, verim ve kalite bakımından en gelişmiş standartları yakalamak, tarımsal üretimde kalite ve güvenilirliği arttırmak üzere sertifikalı tohumluk kullanımının yetersiz olduğu bazı türlerde sertifikalı

(Handwritten signatures)

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

tohum ve fide/fidan kullanımını 2005 yılından, sertifikalı tohumluk üretimini de 2008 yılından itibaren desteklemektedir.

5553 sayılı Tohumculuk Kanunu, yürürlüğe girdiği 08.11.2006 tarihinden itibaren yürütülen çalışmalar ile Ülkemiz kendi tohumluğunu üreten ve ihraç eden bir ülke konumuna gelmiştir.

Bakanlığımızca yerli tohumculuğumuzu geliştirmek amacıyla önemli çalışmalar yapılmıştır. Bu kapsamda;

- Tohumculuk sektörünü geliştirecek önemli Kanunlardan olan “Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun” 2004 yılında, “Tohumculuk Kanunu” 2006 yılında çıkarılmıştır.
- Sübvansiyonlu kredi uygulamaları kapsamında; sertifikalı tohumluk üretimine sıfır faizli, sertifikalı tohum kullanımına %50 faiz indirimli kredi imkanı sağlanmıştır.
- Ülkemiz tohumculuk sektörünü uluslararası standartlara uygun bir yapıya kavuşturarak üreticilerimizin tohumluk ihtiyacının yurtiçi üretimden karşılanma oranını artırmak ve sektörün ihracat gücünü geliştirmek amacıyla “Bitkisel Üretimi Geliştirme Projesi” kapsamında “Tohumculuğun Geliştirilmesi Projesi” çalışmalarına devam edilmektedir.
- Sebzeçilikte, 2004 yılında başlatılan, “Türkiye F1 Hibrit Sebze Çeşitlerinin Gelişmesi ve Tohumluk Üretiminde Kamu-Özel Sektör İşbirliği Projesi” ile yerli hibrit sebze çeşitlerinin kullanım oranı %10’lardan bugün %50’lere ulaşmıştır.
- Ülkemizde kullanılan hububat ve baklagil tohumlukları ile yağlı tohumlardan, aspir, susam ve yer fıstığı çeşitlerinin %100’ü yerli çeşitlerdir. Bunun yanında pamuk çeşitlerinin %43’ü, soya çeşitlerinin %30’u ve ayçiçeği çeşitlerinin %20’si yine kendi çeşitlerimizdir.
- Bakanlığımıza Bağlı Araştırma Enstitülerinde 1963-2004 döneminde 832 adet bitki çeşidi tescil ettirilmiş iken, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 345 adet yeni çeşit geliştirme ve ıslah çalışması tamamlanmıştır.
- Ülkemizin zengin biyoçeşitlilik potansiyelini koruyacak ve gelecek nesillere aktaracak, tek çatı altında en çok tohumu muhafaza edebilen, 250 Bin örnek kapasiteli, Dünyanın 3. büyük Tohum Gen Bankası, 2010 yılında Ankara’da açılmıştır.
- Bakanlığımız araştırma enstitülerince verimi yüksek, kaliteli, kuraklık ve soğuk gibi doğal şartlara dayanıklı tohum çeşitlerinin üretilmesine yönelik çalışmalara hız verilmiştir. Bu kapsamda elde edilen yeni çeşitlerin yaygınlaştırılması sağlanmıştır.
- Bakanlığın ilgili kuruluşu olan Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından tohumculuğumuzun geliştirilmesine yönelik önemli yatırımlar yapılmış ve üreticilerin sertifikalı tohumluk ihtiyacının karşılanması sağlanmıştır.
- Bakanlığımızca sertifikalı tohum kullanımının artırılması amacıyla yıl boyunca çiftçi eğitim ve yayım çalışmaları yürütülmektedir.
- Tohumluk üretimimiz ortaya konulan etkin politikalar ve sağlanan destekler ile son 11 yılda %434 artarak 145 Bin tondan 776 Bin tona yükselmiştir. Üretimin 2015 yılında 800 Bin tona, 2023 yılında ise 1 Milyon tonun üzerine çıkarılması hedeflenmektedir.
- Yürütülen etkin çalışmalar ile Türkiye tohumculukta kendi ihtiyacını karşılayan ve tohum ihraç eden bir ülke konumuna yükselmiştir. Tohum ihracatımız son 12 yılda 17 Milyon dolardan 148 Milyon dolara yükselmiş, ülkemiz 2014 yılı itibarıyla 69 ülkeye tohum ihraç eden bir ülke konumuna ulaşmıştır. Ayrıca, sadece tohumluk değil, kendi AR-GE çalışmalarımız ile geliştirilen tohumluk çeşitlerinin hatları ve lisansları da ihraç edilmeye başlanmıştır.